

Gus Inf
20/1

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss - ändring föreskrifter om lagring, förbehandling elavfall

1 meddelande

Ylva.Linden@naturvardsverket.se <Ylva.Linden@naturvardsverket.se> 14 december 2015 15:11

Till: regelradet@regelradet.se, info@skl.se, office@avfallsverige.se, britt.sahlestrom@recycling.se, kansli@recycling.se, matts.spangberg@branschkansliet.se, info@teknikforetagen.se, peter.bergh@sinf.se, mikael.lekbeck@simsmm.com, miljoforvaltningen@stockholm.se, Martin.seeger@el-kretsen.se, info@elektronikatervinning.se, miljoforvaltningen@goteborg.se, info@eurovirement.se, skane@lansstyrelsen.se, vasterbotten@lansstyrelsen.se, info@stenarecycling.se, info@stenatechnoworld.se, remisser@svensktnaringsliv.se, kundtjanst@kuusakoski.com, info@nnr.se, kommerskollegium@kommers.se

Kopia: Helen.Lindqvist@naturvardsverket.se, EvaLinda.Sederholm@naturvardsverket.se

Remiss gällande förslag till ändring av föreskrifter NFS 2005:10

Översänder remiss gällande förslag till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av elavfall, NFS 2005:10.

Eventuella synpunkter ska ha inkommit till Naturvårdsverket senast den 25 januari 2016, gärna via e-post registrator@naturvardsverket.se

För frågor, kontakta undertecknad.

Hälsningar

YLVA LINDÉN

NATURVÅRDSVERKET

Avdelningen för genomförande, Enheten för prövning och regelgivning

BESÖK: Forskarens väg 5 (Campus Östersund, hus Ub)

POST: 106 48 Stockholm

TELEFON: 010-698 10 68, 010-698 10 00 (vx)

FAX: 010-698 10 99

INTERNET: www.naturvardsverket.se

Tänk på miljön innan du skriver ut det här mejlet

2 bilagor

Missiv ändring NFS 2005_10.pdf

68K

Ändring NFS 2005_10 inkl konsekvensutredning.pdf

98K

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Ylva Lindén
 Tel: 010-698 10 68
 ylva.linden
 @naturvardsverket.se

REMISS
 2015-12-14 Ärendenr:
 NV-07152-14

Sändlista

Förslag till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter

Sammanfattning

Naturvårdsverket föreslår att föreskrifterna (NFS 2005:10) om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter, ändras i enlighet med vad som framgår av bifogade ändringsföreskrifter. Ändringarna innebär i huvudsak att det införs en möjlighet till undantag i vissa fall från kravet på skyddsåtgärder i 10 § och 11 § första stycket. Vidare föreslås vissa redaktionella ändringar som inte innebär några ändringar i sak. Bland annat behöver hänvisningar till äldre, upphävda bestämmelser ändras på ett flertal ställen i föreskrifterna.

Bakgrund

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) innehåller främst bestämmelser om förbehandling av elavfall, meddelade med stöd av bemyndiganden i avfallsförordningen och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH. Föreskrifterna genomför också vissa bestämmelser i WEEE-direktivet, främst artikel 8.2-3, bilaga VII och VIII om selektiv behandling av vissa material och komponenter samt om tekniska krav på anläggningar för lagring och behandling av WEEE (tidigare artikel 6, bilaga II och III).

Ursprungligen innehöll föreskrifterna enbart bestämmelser om yrkesmässig förbehandling av elavfall. Föreskrifterna har därefter kompletterats vid två tillfällen. Genom NFS 2010:14 infördes 7 a § om anteckningsskyldighet i återvinningsverksamhet. Genom NFS 2013:2 ändrades 10 § i föreskrifterna så att man även i samlingsverksamhet ska iaktta de krav på skyddsåtgärder vid lagring av elavfall som anges i bestämmelsen.

Efter den senaste ändring som gjordes av föreskrifterna, genom NFS 2013:2, har inkommit synpunkter på att det absoluta kravet på skyddsåtgärder vid lagring i såväl insamlings- som förbehandlingsverksamhet är för strängt och att det bör finnas en möjlighet till undantag från dessa krav åtminstone vid lagring av vissa typer av elavfall som innebär mycket liten risk för miljöpåverkan.

Efter en översyn av föreskrifterna, då även Kommissionens uppfattning inhämtats ifråga om hur kraven på skyddsåtgärder i artikel 8.3 och bilaga VII i direktivet ska tillämpas, har Naturvårdsverket kommit fram till att det finns skäl att föreslå ett införande av en möjlighet till undantag i vissa fall från kraven på skyddsåtgärder i såväl 10 § som 11 § första stycket, dvs både vid lagring av elavfall i insamlings- och förbehandlingsverksamhet och vid förbehandling av elavfall. Huvudregeln ska dock fortfarande vara att samtliga föreskrivna skyddsåtgärder ska vidtas.

Förslag till ändring av föreskrifterna om förbehandling av elavfall samt konsekvensutredning bifogas.

Synpunkter på förslaget

Synpunkter på förslaget ska ha inkommit till Naturvårdsverket senast den 25 januari 2016. Ange diarienummer NV-07152-14. Synpunkter kan skickas in via e-post. registrator@naturvardsverket.se

För Naturvårdsverket

Ylva Lindén

Sändlista:

Avfall Sverige

Branschkansliet

Elektronikåtervinningsföreningen

El-Kretsen AB

Eurovironment AB

Göteborgs Stad

Kommerskollegium

Kuusakoski Sverige AB

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen Västernorrland

Näringslivets Regelnämnd

Regelrådet

Sims Recycling Solutions AB

Stena Recycling

Stena Technoworld

Stockholms Stad

Svenska Järn

Svensk Näringsliv

Sveriges Kommuner och Landsting

Teknikföretagen

Återvinningsindustrierna

2015-12-14 Ärendenr:
NV-07152-14

Förslag, inklusive konsekvensutredning, till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om insamling, förbehandling och återvinning av elavfall

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning
2. Definitioner
3. Bakgrund och problemanalys
4. Naturvårdsverkets bedömning av behov av skyddsåtgärder vid lagring och förbehandling av elavfall
5. Naturvårdsverkets förslag till ändringar i (NFS 2005:10)
6. Bemyndiganden
7. Alternativa lösningar
8. Konsekvenser av föreslagna åtgärder

Bilaga 1. Förslag till ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om insamling, förbehandling och återvinning av elavfall

1. Sammanfattning

Naturvårdsverket föreslår att det införs en möjlighet till undantag i vissa fall från kraven på skyddsåtgärder vid lagring och förbehandling av elavfall enligt 10 § och 11 § första stycket i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om insamling, förbehandling och återvinning av elavfall.

Vidare föreslås vissa redaktionella ändringar som inte innebär några ändringar i sak. Bland annat behöver hänvisningar till äldre, upphävda bestämmelser ändras på ett flertal ställen i föreskrifterna. En mindre ändring behöver också göras i rubriken, för att den bättre ska överensstämma med aktuella bemyndiganden.

Förslaget till föreskriftsändringar innebär en möjlighet till kostnadsbesparingar för kommuner (återvinningscentraler) och verksamhetsutövare som hanterar elavfall i form av uttjänta vitvaror, såsom kylskåp, frysar, spisar och tvättmaskiner och annat elavfall där risken för lakning eller annan miljöpåverkan bedöms som så begränsad att det inte kan anses nödvändigt att vidta de i 10 § och 11 § första stycket föreskrivna skyddsåtgärderna.

Föreslagna åtgärder kan, enligt verkets mening, inte anses ha någon påverkan på konkurrensförhållandena mellan berörda verksamhetsutövare.

Om möjligheten till undantag från kraven på skyddsåtgärder tillämpas korrekt ska förslaget inte innebära några negativa konsekvenser för miljön..

Vidare innebär förslaget att våra svenska bestämmelser bättre överensstämmer med de krav som följer av WEEE-direktivet.

2. Definitioner

WEEE-direktivet – Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE)

WEEE-förordningen – förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning

Elektriska och elektroniska produkter - 8 § avfallsförordningen (2011:927)

Med elektriska och elektroniska produkter avses i denna förordning

1. produkter som i sin utformning och för en korrekt funktion är beroende av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält,
2. utrustning för generering, överföring och mätning av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält, eller
3. material som ingår eller har ingått i sådana produkter eller sådan utrustning som avses i 1 och 2.

Med elektriska och elektroniska produkter avses inte sammansatta produkter som huvudsakligen använder annan energi än elektrisk energi. Komponenter som ingår i en sådan sammansatt produkt och som där har en elektrisk funktion ska dock anses som elektriska eller elektroniska produkter. Även material som används för kylning, värmning eller skydd av sådana komponenter eller som på annat sätt används för sådana komponenters funktion i den sammansatta produkten ska anses som elektriska eller elektroniska produkter.

Med elektriska och elektroniska produkter avses inte tillbehör till eller förbrukningsvaror som använts i en elektrisk eller elektronisk produkt, om tillbehöret eller förbrukningsvaran inte har eller har haft en elektrisk eller elektronisk funktion.

Elutrustning - 6 § WEEE-förordningen

Med elutrustning avses i denna förordning apparater, produkter, komponenter, maskiner, verktyg, instrument och annan utrustning

1. för generering, överföring eller mätning av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält, eller
2. som är beroende av elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att fungera korrekt.

Första stycket gäller endast utrustning som är avsedd att användas med en elektrisk spänning på högst 1 000 volt växelström eller 1 500 volt likström.

Med en elutrustning enligt första stycket avses alla komponenter, förbrukningsmaterial och andra delar som utrustningen består av när den görs tillgänglig.

Försiktighetsmått:

Enligt kommentaren till 2 kap. 3 § MB kan det vara fråga om vitt skilda saker; tekniska åtgärder, metodval, olika åtgärder på marken, begränsningar av verksamheten, råvaru- och bränsleval samt lämnande av information. (Prop. 1997/98:45 del 2 s. 15.)

3. Bakgrund

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) innehåller främst bestämmelser om förbehandling av elavfall, meddelade med stöd av bemyndiganden i avfallsförordningen och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH. Föreskrifterna genomför också vissa bestämmelser i WEEE-direktivet, främst artikel 8.2-3, bilaga VII och VIII om selektiv behandling av vissa material och komponenter samt om tekniska krav på anläggningar för lagring och behandling av WEEE (tidigare artikel 6, bilaga II och III).

Ursprungligen innehöll föreskrifterna enbart bestämmelser om yrkesmässig förbehandling av elavfall. Föreskrifterna har därefter kompletterats vid två tillfällen. Genom NFS 2010:14 infördes 7 a § om anteckningsskyldighet i återvinningsverksamhet. Genom NFS 2013:2 ändrades 10 § i föreskrifterna så att man även i insamlingsverksamhet ska iaktta de krav på skyddsåtgärder vid lagring av elavfall som anges i bestämmelsen.

Någon konsoliderad version av föreskrifterna har inte lagts ut på hemsidan, men bifogas till denna genomförandeplan, där även de ändringar som nu föreslås har införts.

3.1. Kravet på skyddsåtgärder vid lagring och förbehandling av elavfall

Ändringen av 10 § år 2013 gjordes till följd av att EU-kommissionen riktat kritik mot Sverige för bristande genomförande av artikel 6, bilaga III i det gamla WEEE-direktivet (artikel 8.3, bilaga VII i det omarbetade direktivet), eftersom de svenska bestämmelserna inte uttryckligen gjorts tillämpliga på anläggningar som endast lagrar elavfall i väntan på transport till en anläggning för behandling. I september 2012 lämnade kommissionen in en stämningsansökan mot Sverige till EU-domstolen för felaktigt genomförande av de bestämmelserna. Efter ett skyndsamt införande av ovan nämnda ändring av 10 § i föreskrifterna drogs dock stämningen tillbaka.

WEEE-direktivets artikel 8.3 anger följande:

Medlemsstaterna ska se till att producenter eller tredje part som handlar för deras räkning inrättar system för återvinning av WEEE och att de använder bästa tillgängliga teknik. Producenterna får inrätta systemen individuellt eller kollektivt. Medlemsstaterna ska se till att alla inrättningar eller företag som bedriver insamlings- och behandlingsverksamhet lagrar och behandlar WEEE i enlighet med de tekniska krav som anges i bilaga VIII.

Bilaga VIII

TEKNISKA KRAV ENLIGT ARTIKEL 8.3

1. Anläggningar för lagring (även tillfällig lagring) av WEEE före behandling (utan att det påverkar tillämpningen av rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall⁽¹⁾):
 - Ogenomtränglig ytbeläggning på lämpliga områden med anordningar för uppsamling av spill samt vid behov spillolekärn försedda med oljeavskiljare.
 - Väderbeständiga skydd på lämpliga områden.
2. Anläggningar för behandling av WEEE:
 - Vägar för att väga det behandlade avfallet.

- Väderbeständiga skydd på lämpliga områden, liksom ogenomtränglig ytbeläggning med anordningar för uppsamling av spill samt vid behov spilloljekärl försedda med oljeavskiljare.
- Lämpliga lagerutrymmen för demonterade, lösa delar.
- Lämpliga behållare för lagring av batterier, kondensatorer som innehåller PCB/PCT samt annat farligt avfall, t.ex. radioaktivt avfall.
- Utrustning för rening av vatten i enlighet med hälsovårds- och miljöbestämmelser.

Den engelska versionen av bilaga VIII skiljer sig något från den svenska, varför även den redovisas här.

TECHNICAL REQUIREMENTS REFERRED TO IN ARTICLE 8(3)

1. Sites for storage (including temporary storage) of WEEE prior to its treatment (without prejudice to the requirements of Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste (1)):
 - impermeable surfaces for appropriate areas with the provision of spillage collection facilities and, where appropriate, decanters and cleanser-degreasers,
 - weatherproof covering for appropriate areas.
2. Sites for treatment of WEEE:
 - scales to measure the weight of the treated waste,
 - impermeable surfaces and waterproof covering for appropriate areas with the provision of spillage collection facilities and, where appropriate, decanters and cleanser-degreasers,
 - appropriate storage for disassembled spare parts,
 - appropriate containers for storage of batteries, PCBs/PCTs containing capacitors and other hazardous waste such as radioactive waste,
 - equipment for the treatment of water in compliance with health and environmental regulations.

Vid ändringen av föreskrifterna år 2013 (NFS 2013:2) gjordes följande tillägg i 10 § (kursiverat) för att inkludera anläggningar som lagrar elavfall innan behandling:

- Den som bedriver *insamlings- eller* förbehandlingsverksamhet skall lagra elavfallet
- skyddat mot nederbörd,
 - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,
 - så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och
 - på en plats som vid behov är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.

Från branschen har därefter riktats viss kritik mot tillägget i föreskrifterna, eftersom man anser att det inte är befogat ur miljösynpunkt att kräva att allt elavfall i insamlingsverksamhet lagras skyddat mot nederbörd. Man menar framförallt att många skrymmande vitvaror bör kunna lagras utan sådana skyddsåtgärder. Man hävdar också att kravet i föreskrifterna går längre än bestämmelserna i WEEE-direktivet. I bilagan till WEEE-direktivet anges nämligen att det vid anläggningar för lagring av WEEE ska krävas ogenomtränglig ytbeläggning och väderbeständigt skydd på lämpliga områden”. Detta menar branschen innebär en möjlighet att undanta lagring av vissa typer av elavfall från de tekniska kraven. Det är dock endast kravet på ”väderbeständigt skydd” vid all lagring av elavfall vid insamlingsverksamhet som ifrågasatts.

Av vissa utredningar som gjorts på området har framkommit att risken för lakning kan anses vara begränsad när det gäller vitvaror i gott skick som lagras under en begränsad tid. Däremot övrigt elavfall så som bildskärmar, småelektronik mm visar på att lakning sker. (*Chalmers; Undersökning av*

*lakvatten från elektronikskrot, skrotade bildskärmar och vitvaror.
Sammanfattning av rapport och konsekvensanalys för vitvaror, 2013, Steenari)*

Naturvårdsverket beslutade i oktober 2013 att skicka ut en skrivelse till berörda tillsynsmyndigheter där det informerades om att Naturvårdsverket skulle se över de aktuella föreskrifterna. I väntan på att denna översyn slutförs rekommenderades tillsynsmyndigheterna att, vid tillsyn av lagring av elavfall, fokusera på att småelektronik lagras väderskyddat och att hanteringen av kyl- och frysmöbler sker så att risken för skador som innebär läckage av köldmedier minimeras. Samtidigt betonades i skrivelsen att om det på grund av särskilda omständigheter i det enskilda fallet finns skäl så bör tillsynsmyndigheten göra en bedömning om väderskydd är motiverat även för vitvaror.

4. Naturvårdsverkets bedömning av behov av skyddsåtgärder vid lagring och förbehandling av elavfall

Det kan konstateras att man vid genomförandet av kraven i bilaga VIII (tidigare bilaga III) i fråga om lagring och förbehandling av elavfall i förbehandlingsverksamhet, inte gjorde några undantag från kravet på väderbeständigt skydd eller ogenomtränglig ytbeläggning av det skälet att det stod att det ska finnas ”på lämpliga områden”. Detta har hittills inte ifrågasatts.

Först när samma krav på skyddsåtgärder infördes för lagring i insamlingsverksamhet som för lagring i förbehandlingsverksamhet inkom synpunkter på att detta genomförande inte överensstämmer med direktivet och att det i vissa fall måste anses som alltför högt ställda krav med hänsyn till den ringa risken för miljöpåverkan.

Naturvårdsverket har därefter inhämtat EU-kommissionens synpunkter på hur formuleringen i bilaga VIII, ”på lämpliga områden” ska tolkas. Enligt kommissionen innebär detta att man, med hänsyn till behovet av att säkerställa en miljömässigt godtagbar hantering av elavfallet, för vissa ytor på anläggningar för lagring och behandling av elavfall behöver vidta säkerhetsåtgärder i form av bl.a. tät ytbeläggning och skydd mot nederbörd, beroende på vilken typ av elavfall som lagras eller behandlas. Kommissionens uppfattning är alltså att direktivet inte kräver att skyddsåtgärderna i bilaga VIII vidtas för *alla* ytor där elavfall lagras eller behandlas, utan endast där det behövs av miljö- och hälsoskyddshänsyn.

Vid en jämförelse med andra medlemsstater framgår att det skiljer sig åt en hel del hur man genomfört de aktuella bestämmelserna i direktivet. Vissa har i likhet med Sverige infört ett absolut krav på skyddsåtgärder vid all lagring och förbehandling av elavfall. Andra har en mer allmänt hållen undantagsmöjlighet, genom att använda samma skrivning som i direktivet, att skyddsåtgärder ska vidtas på lämpliga områden. Andra har infört mer detaljerade bestämmelser, där det regleras hur olika typer av elavfall får lagras respektive behandlas.

Frågan är då om det, utifrån detta, finns skäl att införa en möjlighet till undantag inte bara från kravet på väderskydd utan även från övriga krav på skyddsåtgärder

i 10 § NFS 2005:10 vid lagring av elavfall i såväl insamlings- som förbehandlingsverksamhet, samt från motsvarande krav på skyddsåtgärder vid förbehandling av elavfall i 11 §. Det får i så fall anses förutsätta att det är utrett att dessa skyddsåtgärder inte kan anses nödvändiga ur miljö- eller hälsoskyddshänseende vid lagring eller förbehandling av vissa typer av elavfall.

De rapporter som hittills tagits fram i fråga om lakning från elavfall påvisar att det saknas forskning på området och drar begränsade slutsatser vad gäller riskerna. Chalmers tog fram en rapport år 2013 där man utförde lakteter från elektronikskrot och vitvaror. Slutsatsen som dras är, i likhet med tidigare studier, att det behövs mer forskning kring lakning, hälsoeffekter, spridning och miljöeffekter av organiska ämnen, såsom ftalater, tennorganiska föreningar och halogenerade föreningar. Av de försök som utförts i studien kan man dock påvisa att lakningen är begränsad när det gäller vitvaror i gott skick, där lagring sker under en begränsad tid (enligt försöken 36 dagar). Samma slutsats kan dras vad gäller övriga vitvaror, spisar, tvättmaskiner mm. Däremot blandat elavfall såsom bildskärmar, småelektronik etc, visar på att lakning sker i en sådan utsträckning att det bör hanteras skyddat från regn.

NV delar branschens bedömning att kraven på skyddsåtgärder i vissa fall kan anses orimligt högt ställda i förhållande till risken för miljöpåverkan. Detta får anses gälla inte bara för lagring i insamlingsverksamhet, utan i vissa fall även för lagring och behandling av elavfall i förbehandlingsverksamhet. Om en möjlighet till undantag från kraven på skyddsåtgärder införs för såväl lagring som förbehandling av elavfall får man också en mer korrekt och enhetlig tillämpning av direktivets bestämmelser, som anger att skyddsåtgärderna ska iaktas på "lämpliga områden". Det är dock viktigt att påpeka att huvudregeln fortfarande bör vara att kraven på skyddsåtgärder ska iaktas vid lagring och förbehandling av elavfall.

Det är svårt att i föreskrifterna peka ut i exakt vilka fall det skulle kunna finnas skäl att medge undantag från kraven på skyddsåtgärder. Istället bör därför bestämmelsen formuleras så att skyddsåtgärderna i 10 § och i 11 § första stycket inte behöver iaktas om det är fråga om lagring eller behandling som inte kan antas innebära någon risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det bör ligga på verksamhetsutövaren att göra denna bedömning. För att möjliggöra detta måste bestämmelserna kombineras med en tydlig vägledning som anger under vilka förutsättningar vissa typer av elavfall kan få lagras respektive behandlas utan angivna skyddsåtgärder. En sådan vägledning tas därför fram av Naturvårdsverket parallellt med dessa föreskrifter och ska kunna finnas på plats när föreskrifterna träder i kraft.

5. Naturvårdsverkets förslag till ändringar i NFS 2005.10

Utifrån den bedömning som ovan redovisats föreslår Naturvårdsverket följande ändringar i NFS 2005:10. (Ändringar kursiverade.)

- 10 §** Den som bedriver insamlings- eller förbehandlingsverksamhet skall lagra elavfallet
- skyddat mot nederbörd,
 - på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,

- så att spill och förorenat dagvatten samlas upp och kan kontrolleras, och
- på en plats som ~~vid behov~~ är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning. (NFS 2013:2)

Lagring av elavfall i insamlingsverksamhet får ske utan krav på skyddsåtgärder enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

11 § Den som bedriver förbehandlingsverksamhet ska behandla el-avfallet

- skyddat mot nederbörd,
- på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,
- så att spill och förorenat dagvatten kan samlas upp och kan kontrolleras, och
- på en plats som ~~vid behov~~ är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.

Vid anläggningen skall det även finnas

- vågar för att väga det förbehandlade avfallet,
- lämpliga utrymmen för lagring av nedmonterade, lösa delar, och
- lämpliga behållare för lagring av batterier, kondensatorer som innehåller
- polykloretrade bifenyler (PCB) eller polykloretrade terfenyler (PCT), radioaktivt
- avfall och annat farligt avfall som förekommer i verksamheten.

Behandlingen av elavfall får ske utan krav på skyddsåtgärder enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Skrivningen är visserligen densamma i båda bestämmelserna, trots att det rör sig om olika verksamheter och olika behov av skyddsåtgärder. En riskbedömning ska dock göras utifrån förutsättningarna i aktuell insamlings- eller förbehandlingsverksamhet. Man kan avstå från skyddsåtgärderna endast om det inte kan antas medföra någon risk för miljöpåverkan.

Hänvisningar till äldre, upphävda bestämmelser behöver ändras i ett flertal bestämmelser i föreskrifterna.

Rubriken – insamling bör ändras till lagring. Detta med anledning av hur bemyndigandet i 47 § FMH är formulerat.

6. Aktuella bemyndiganden:

47 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH)

Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka **försiktighetsmått** som ska gälla vid

...

9. lagring, förbehandling, återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter. Förordning (2013:262).

27 § avfallsförordningen (2011:927)

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om sådan yrkesmässig verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller andra förbehandlande åtgärder säkerställa att återvinning eller bortskaffande av elavfall kan ske på ett sätt som är lämpligt från hälso- och miljösynpunkt.

Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter om återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter som behövs till följd av bilaga II till direktiv 2012/19/EU.

29 § avfallsförordningen (2011:927)

Naturvårdsverket får föreskriva om undantag från kravet på certifiering av förbehandlare.

7. Alternativa lösningar

Nollalternativ:

Nollalternativet innebär att behålla nu gällande krav, utan möjlighet till undantag. Det vill säga inte ändra föreskrifterna alls. Detta bedöms som olämpligt främst av det skälet att vi, i likhet med vad som framförts från branschens sida, anser att det inte alltid kan anses befogat att ställa de krav på skyddsåtgärder som följer av 10 § NFS 2005:10. Detta styrks av framförallt en rapport som vi hänvisat till ovan. Där dras slutsatsen att i fråga om framförallt vitvaror (kyl, frys, spis, tvättmaskin mm) som lagras under en begränsad tid och som är i gott skick, kan lakningen anses vara begränsad och inte utgöra någon miljörisk.

Vidare kan konstaterats att aktuella bestämmelser i direktivet öppnar för en möjlighet till undantag från kraven på skyddsåtgärder i vissa fall. Enligt EU-kommissionens uppfattning krävs inte att skyddsåtgärder i bilaga VII vidtas för *alla* ytor där elavfall lagras eller behandlas, utan endast för de ytor där det behövs av miljö- och hälsoskyddshänsyn. Vi bedömer därför att det finns skäl att ändra de svenska föreskrifterna så att de bättre överensstämmer med direktivets lydelse och avsikt.

Mot denna bakgrund anser vi det inte lämpligt att helt avstå från att ändra det nu gällande kravet på skyddsåtgärder i 10 § och 11 § första stycket.

Möjlighet till undantag endast i 10 §

Ett alternativ skulle kunna vara att införa en möjlighet till undantag endast i 10 §, eftersom det främst är kravet på väderbeständigt skydd vid lagring av elavfall som varit föremål för diskussion.

Vår bedömning är dock att det, för ett mer enhetligt genomförande av bestämmelserna i WEEE-direktivet, är lämpligast att en undantagsmöjlighet införs i såväl 10 som 11 §§. Om begreppet "på lämpliga områden" ska ha innebörden att skyddsåtgärder ska vidtas på de ytor och områden där det behövs så bör detta, liksom i direktivet, gälla för såväl anläggningar för lagring av elavfall i insamlings- och förbehandlingsverksamhet och anläggningar för förbehandling av elavfall.

Ytterligare ett skäl till att införa en undantagsmöjlighet i såväl 10 som 11 § är att vi bedömer att det bland de verksamheter som omfattas av dessa bestämmelser

kan finnas fall där de nu gällande kraven på skyddsåtgärder är väl högt ställda med hänsyn till den typ av elavfall som hanteras och de risker det innebär.

8. Konsekvenser av föreslagna åtgärder

Berörda aktörer

En konsekvensutredning ska så långt det är möjligt beskriva konsekvenserna för samtliga aktörer som påverkas av en föreslagen åtgärd. I detta fall är det främst fråga om konsekvenser för berörda myndigheter, aktörer som samlar in och i samband därmed lagrar elavfall och aktörer som förbehandlar elavfall.

Berörda myndigheter är främst länsstyrelser, kommuner och Naturvårdsverket.

Bestämmelserna i 10 och 11 §§ (NFS 2005:10), som vi nu föreslår vissa ändringar i, berör totalt 1200-1400 verksamheter i mycket skiftande storlek. Då inkluderas både verksamheter där lagring av elavfall sker och där förbehandling sker. Den föreslagna möjligheten till undantag från kraven på skyddsåtgärder i de aktuella bestämmelserna kommer dock i praktiken att beröra långtifrån alla dessa verksamheter, eftersom den är tänkt att tillämpas endast undantagsvis.

När det gäller lagring av elavfall sker det till stor del på landets återvinningscentraler (ÅVC). Det finns ca 590 sådana idag. Lagring sker också hos några av de större återvinningsaktörerna som sammanlagt har närmare 120 platser där lagring bedrivs. Till detta kommer ett antal mindre lokala aktörer som är svåra att bedöma till antalet. Dessa ska dock minska i antal efter den ändring som gjorts i 25 § avfallsförordningen (SFS 2014:1076) som tydliggör att konsumentelavfall endast får lämnas till producent, kommun eller godkända insamlingsystem. Det kan dock finnas ett antal sådana mindre verksamheter som tar emot verksamhetsavfall.

Insamling och lagring av elavfall sker också i butik. Denna insamling kommer att öka stort, då ett krav införts på att större butiker som säljer elprodukter har en skyldighet att ta emot elavfall. I dagsläget sker insamling på ca 80 butiker hos en av de största elkedjorna. Andra större aktörer kommer också att ha en insamling i liknande omfattning. Vi har antagit att övriga aktörer kommer att ha en motsvarande insamling. En uppskattning av de större butikernas insamling är att runt 330 lagringsplatser kommer att finnas inom kort.

Förbehandling av elavfall bedrivs i huvudsak på 30 anläggningar som insamlingsystemen har avtal med. Det kan finnas några enstaka till, och/eller fler som tar emot små mängder elavfall. Avfall Sverige har lämnat information om att ca 120 avfallsanläggningar bedriver mellanlagring och/eller förbehandling av elavfall. Denna siffra kan innefatta även vissa verksamheter som faller in under lagringsverksamhet, se ovan.

Vid en grov beräkning hamnar man totalt på 1180-1190 platser, lagring och förbehandlingsverksamhet sammanräknat. Då har vissa verksamheter dubbelräknats, och vi har inte kunnat få fram en siffra på antalet mindre lokala

aktörer. Vår bedömning är därför att antalet kan vara något fler, uppskattningsvis 1200-1400 verksamheter totalt.

Konsekvenser för berörda myndigheter

Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets tillsynsansvar i frågor rörande producentansvaret enligt WEEE-förordningen (2014:1075) berörs i mycket begränsad omfattning, eftersom det inte omfattar frågor om hur insamlingen eller behandlingen av sådana produkter lokalt uppfyller de krav som ställs i WEEE-förordningen och i annan miljölagstiftning. Däremot förutsätter de nu föreslagna föreskriftsändringarna att de kompletteras med information och tydlig tillsynsvägledning från Naturvårdsverkets sida. Omarbetningen av föreskrifterna tar också personella resurser i anspråk. Uppskattningsvis rör det sig om totalt ca 15 personveckor.

Kommuner

Det är oftast kommunerna som utövar tillsyn över de verksamheter som här är aktuella. Tillsynen kommer liksom tidigare att innefatta kontroll av att skyddsåtgärder vidtagits i enlighet med 10 och 11 §§ NFS 2005:10. I de fall en verksamhetsutövare avstått från föreskrivna skyddsåtgärder av det skälet att man bedömt att det inte medför någon risk för miljö- eller hälsa är det upp till tillsynsmyndigheten att avgöra om det finns skäl att göra en annan bedömning och kräva att skyddsåtgärder vidtas. De nu aktuella föreskriftsändringarna ska dock inte innebära något merarbete för tillsynsmyndigheterna. Kommunerna kommer dock att behöva informera verksamhetsutövare om de nya bestämmelserna.

Länsstyrelser

I de fall det rör sig om miljöfarliga verksamheter som länsstyrelsen ska utöva tillsyn över har de även tillsynen över verksamheten när det gäller avfall, farligt avfall och producentansvar. Inte heller för länsstyrelsernas del kan dock de föreslagna föreskriftsändringarna antas innebära några förändringar av betydelse, vare sig i fråga om arbetsuppgifter eller resursbehov.

Konsekvenser för verksamhetsutövare

De nu föreslagna föreskriftsändringarna innebär en viss lättnad i de krav som enligt nu gällande föreskrifter ställs på skyddsåtgärder vid alla anläggningar för lagring av elavfall i insamlings- och förbehandlingsverksamhet och anläggningar för förbehandling av elavfall. Huvudregeln är fortfarande att de skyddsåtgärder som föreskrivs i 10 och 11 §§ ska vidtas. I de fall en verksamhetsutövare lagrar eller behandlar sådant elavfall som inte kan anses medföra någon risk för miljöpåverkan kan dock föreskriftsändringarna innebära en kostnadsbesparing, genom att man kan avstå från att vidta vissa skyddsåtgärder. Enligt Naturvårdsverkets bedömning kommer denna möjlighet till undantag att kunna tillämpas främst för vitvaror, såsom kylskåp, frysar, spisar, tvättmaskiner etc., under förutsättning att de är i sådant skick att det inte finns någon risk för

läckage. Undantaget ska också bara kunna tillämpas då det är fråga om lagring under en begränsad tid.

De verksamheter som i nuläget omfattas av de 10 och 11 §§ i föreskrifterna ska redan ha vidtagit de skyddsåtgärder som där krävs, förutom när det gäller kravet på väderskydd vid lagring av elavfall i insamlingsverksamhet. Genom ändring av föreskrifterna år 2013 infördes krav på att även lagring i insamlingsverksamhet ska omfattas av kraven på skyddsåtgärder i 10 §. De verksamheter som därigenom kom att omfattas av dessa krav har dock, utifrån den information Naturvårdsverket inhämtat, i ytterst få fall vidtagit åtgärder för att uppfylla kraven. Detta eftersom Naturvårdsverket en kort tid efter föreskriftsändringen gick ut med en skrivelse till tillsynsmyndigheterna om att framförallt kravet på väderskydd vid lagring av visst elavfall i insamlingsverksamhet skulle ses över och att man därför, vid tillsyn av lagring av elavfall, rekommenderades att fokusera på att småelektronik lagras väderskyddat och att hanteringen av kyl- och frysmöbler sker så att risken för skador som innebär läckage av köldmedier minimeras. I skrivelsen betonades dock att om det på grund av särskilda omständigheter i det enskilda fallet finns skäl så bör tillsynsmyndigheten göra en bedömning om väderskydd är motiverat även för vitvaror.

Utifrån detta drar Naturvårdsverket slutsatsen att förslaget till föreskriftsändring inte kan förväntas innebära några kostnadsbesparingar för befintliga verksamheter, eftersom alla skyddsåtgärder redan ska ha vidtagits. Undantaget är sådan lagring av elavfall i insamlingsverksamhet där man kommer att kunna nyttja möjligheten till undantag från kraven på skyddsåtgärder och därigenom slippa kostnader för dessa. Enligt tidigare inhämtade uppgifter skulle kostnaderna kunna uppgå till mellan 400 000 och 600 000 kronor om det är fråga om att bygga väderskydd i form av tak på en större insamlingsplats, exvis en kommunal återvinningscentral. För mindre insamlingsplatser finns dock avsevärt billigare lösningar för att uppfylla kravet på väderskydd. Därutöver kommer de föreslagna ändringarna att innebära att det vid utökad eller nystartad verksamhet kommer att finnas möjlighet att nyttja undantaget i de fall det är tillämpligt.

Administrativa kostnader för företagen

Förslaget kan inte anses påverka företags administrativa kostnader mer än i mycket begränsad omfattning. Det kan möjligen innebära minskade administrativa kostnader i de fall en verksamhetsutövare kan utnyttja undantaget från kraven på skyddsåtgärder och därigenom slippa att t.ex. ansöka om bygglov.

Bedömning av konkurrensförhållande

Enligt vår bedömning kan de föreslagna regeländringarna inte antas ha någon inverkan på konkurrensförhållandena mellan berörda verksamhetsutövare. Möjligheten till undantag från kraven på skyddsåtgärder gäller på samma sätt för alla aktörer som lagrar eller behandlar elavfall och bör därför inte påverka konkurrensförhållandena. Eftersom ändringen handlar om undantag från krav bör det inte innebära svårigheter för nya aktörer att ta sig in på marknaden.

Ekonomi för hushåll

Förslaget kan inte antas påverka hushållens ekonomi.

Konsekvenser för miljön

Förslaget ska inte innebära några negativa konsekvenser för miljön om möjligheten till undantag från kraven på skyddsåtgärder tillämpas korrekt.

Det kan finnas en risk för att verksamhetsutövare gör en felaktig bedömning av vilka risker det innebär för miljö och hälsa att lagra/behandla visst elavfall. Det blir i sådana fall tillsynsmyndigheten som får ingripa om de vid kontroll bedömer att elavfall hanteras på ett sätt som inte överensstämmer med kraven i föreskrifterna, dvs att kraven för att få nyttja undantaget inte kan anses uppfyllda.

Som ovan nämnts ska dock de aktuella bestämmelserna kombineras med en tydlig vägledning som anger under vilka förutsättningar vissa typer av elavfall kan få lagras respektive behandlas utan angivna skyddsåtgärder.

Konsekvenser för specifika områden, branscher och grupper

Förslaget påverkar inte något specifikt geografiskt område. Inte heller påverkar det någon speciell befolknings- eller intressegrupp. Förslaget påverkar kvinnor och män lika.

De branscher som berörs är de som bedriver verksamhet med insamling- och/eller behandling av elavfall.

Konsekvenser utanför Sverige

Aktörer utanför Sverige påverkas inte av förslaget.

Förslaget innebär att de svenska bestämmelserna bättre överensstämmer med reglerna på EU-nivå.

Särskild hänsyn till mindre företag

Förslaget till ändring av föreskrifterna tar ingen särskild hänsyn till mindre företag.

Bilaga 1

Förslag till föreskrifter om ändring av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter;

Med stöd av 47 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt 27 och 29 §§ avfallsförordningen (2011:927) föreskriver¹ Naturvårdsverket i fråga om Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:10) om yrkesmässig förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter

dels att i 1, 2, 5 och 9 §§ hänvisningen till avfallsförordningen (2001:1063) ska bytas ut mot avfallsförordningen (2011:927),

dels att i 1 § och bilaga 1 punkt 11 hänvisningen till förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter ska bytas ut mot förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning,

dels att i 2 § hänvisningen till förordningen (1997:645) om batterier ska bytas ut mot förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier,

dels att i bilaga 2.A punkt 1 hänvisningen till förordningen (1998:122) om bortskaffande av PCB m.m. ska bytas ut mot förordningen (2007:19) om PCB m.m.,

dels att i bilaga 2.A punkt 13 hänvisningen till bilaga 5 till Kemikaliespektionens föreskrifter (KIFS 1994:12) om klassificering och märkning av kemiska produkter ska bytas ut mot bilaga 3 i Kemikaliespektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter,

dels att rubriken till föreskrifterna (NFS 2005:10) ska ha följande lydelse,

dels att 10 och 11 § ska ha följande lydelse.

Naturvårdsverkets föreskrifter (2005:10) om yrkesmässig lagring, förbehandling och återvinning av avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter.

1 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken, avfallsförordningen (2011:927) och förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. I övrigt avses i dessa föreskrifter med

el-avfall: avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, innefattande alla komponenter, utrustningsdelar och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 12 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012 s. 38-71, Celex 32012L0019)

förbrukningsvaror som utgör en del av produkten när den blir avfall,

förbehandling: sortering, demontering eller annan behandling av el-avfall inom därför avsedd anläggning som föregår återvinning, bortskaffande eller ytterligare förbehandling av avfallet

sortering: uppdelning av el-avfall i olika fraktioner, utan att något ingrepp görs beträffande de elektriska eller elektroniska delarna.

2 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om yrkesmässig insamling, förbehandling och återvinning av el-avfall.

Bestämmelser om farligt avfall och batterier finns i avfallsförordningen (2011:927) och i förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.

5 § Certifiering enligt 28 § avfallsförordningen (2011:927) krävs inte för ny verksamhet under de första två verksamhetsåren. Sådan certifiering krävs inte heller för förbehandling som endast omfattar sortering och där sorteringen föregår annan förbehandling.

9 § Vid förbehandling ska åtminstone de ämnen, beredningar och komponenter som nämns i *bilaga 2* avlägsnas från el-avfallet och hanteras i separata fraktioner. (NFS 2013:2)

Även ämnen, beredningar och komponenter som inte omfattas av första stycket men i utsorterad fraktion klassificeras som farligt avfall enligt avfallsförordningen (2011:927) skall avlägsnas från el-avfallet och hanteras i separata fraktioner om det inte är uppenbart oskäligt.

10 § I insamlings- och förbehandlingsverksamhet ska el-avfall lagras

- skyddat mot nederbörd,
- på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,
- så att spill och förorenat dagvatten kan samlas upp och kan kontrolleras, och
- på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.

Lagringen av el-avfall får ske utan krav på skyddsåtgärder enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

11 § I förbehandlingsverksamhet ska el-avfall behandlas

- skyddat mot nederbörd,
- på en plats som är försedd med tät ytbeläggning,
- så att spill och förorenat dagvatten kan samlas upp och kan kontrolleras, och
- på en plats som är försedd med anordning för omhändertagande av oljespill genom oljeavskiljning.

Vid anläggningen ska det även finnas

- vågar för att väga det förbehandlade el-avfallet,

- lämpliga utrymmen för lagring av nedmonterade, lösa delar, och
- lämpliga behållare för lagring av batterier, kondensatorer som innehåller polyklorerade bifenyl (PCB) eller polyklorerade terfenyl (PCT), radioaktivt avfall och annat farligt avfall som förekommer i verksamheten.

Behandlingen av el-avfall får ske utan krav på skyddsåtgärder enligt första stycket om det inte kan antas medföra risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Bilaga 1

Till förbehandlingsverksamhet inkommande produktkategorier

Mängder skall anges som vikt.

1. Stora hushållsapparater
2. Små hushållsapparater
3. IT- och telekommunikationsutrustning
4. Hemutrustning
5. Belysningsutrustning
6. Elektriska och elektroniska verktyg (med undantag för storskaliga, fasta industriverktyg)
7. Leksaker samt fritids- och sportutrustning
8. Medicintekniska produkter (med undantag för alla implantat och infekterade produkter)
9. Övervaknings- och kontrollinstrument
10. Varuautomater
11. Övrigt (produkter som ej omfattas av förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning)

Bilaga 2

A. Ämnen, beredningar och komponenter som skall avlägsnas

1. Kondensatorer som är PCB-varor i enlighet med förordningen (2007:19) om PCB m.m.
2. Komponenter som innehåller kvicksilver
3. Batterier
4. Kretskort i mobiltelefoner, oavsett storlek, samt i andra produkter om kretskortets yta är större än 10 kvadratcentimeter
5. Färg(toner)kassetter för färg i flytande form, kräm och pulver.
6. Plast som innehåller bromerade flamskyddsmedel
7. Asbestavfall och komponenter som innehåller asbest
8. Katodstrålerör
9. Freoner (CFC), halogenerade kolväten (HCFC), vätefluorkolföreningar (HFC) och kolväten (HC)
10. Gasurladdningslampor
11. Bildskärmar med flytande kristaller (om lämpligt tillsammans med höljet) som är större än 100 kvadratcentimeter och alla sådana bildskärmar som belyses bakifrån med gasurladdningslampor
12. Utvändiga elektriska kablar
13. Komponenter som innehåller mineralull enligt beskrivningen i bilaga 3

till Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter

14. Komponenter som innehåller radioaktiva ämnen med undantag för komponenter under den tröskel för undantag som fastställs i 2 § strålskyddsförordningen (1988:293) och bilagan till den förordningen.
15. Elektrolytiska kondensatorer som innehåller potentiellt skadliga ämnen (höjd > 25 mm, diameter > 25 mm eller ungefär samma volym).

Ämnen, beredningar och komponenter som avlägsnats skall bortskaffas eller återvinnas i enlighet med avfallslagstiftningen.